

ΙΑΣΙΟ, μια ...αρχοντική πόλη της Ρουμανίας

Τέλη Σεπτεμβρίου ταξίδεψα στο Ιάσιο της Ρουμανίας και έμεινα μια βδομάδα, σχηματίζοντας ζωηρές εντυπώσεις από την πόλη.

Διασχίσαμε οδικώς τρεις χώρες, Ελλάδα, Βουλγαρία και τη Ρουμανία μέχρι τα βορειοανατολικά σύνορα.

Περνώντας τα σύνορα η Βουλγαρία μάς υποδέχτηκε με φθινοπωρινή ψύχρα ασυνήθιστη εδώ στο νότο μας. Η διαδρομή σε ευθεία σχεδόν γραμμή περνώντας τα βουνά μέσω σηράγγων, αντίθετα από τις περισσότερες ορεινές διαδρομές της χώρας μας που είναι ελικοειδείς. Τα βουλγάρικα χωριά έδιναν την εντύπωση πως ο χρόνος ερειπώνει τη χώρα που είχα ξαναδεί πριν από τριάντα χρόνια, αφού πλήθος σπιτιών ήσαν εγκαταλειμμένα ως υπό κατάρρευση, στα τζάμια των χωρίς πατζούρια παραθύρων, όπως συνηθίζεται και στη Ρουμανία, αντί κουρτινών χαρτί κολλημένο ή αλουμινόχαρτο, όπως ήταν και πριν από δεκαετίες! Ρουμάνος νεαρός συνταξιδιώτης με διαβεβαίωσε πως σπίτια ερειπωμένα συνήθως κατοικούνται...

Περνώντας τον εντυπωσιακό Δούναβη που αποτελεί σύνορο με τη Ρουμανία, το σκηνικό αρχίζει να μεταβάλλεται, το στυλ των οικοδομών αλλάζει, τα σπίτια είναι πιο περιποιημένα, τα χωριά δείχνουν πιο ζωντανά! Συνειδητοποιείς πως το βιοτικό επίπεδο της χώρας είναι βελτιωμένο από αυτό της Βουλγαρίας, πράγμα που θα διαπιστώσω για τα καλά, όταν φτάσω πια στο Ιάσιο.

Το ταξίδι πάλι μια ατελείωτη ευθεία σε απέραντη πεδιάδα. Το Βουκουρέστι, πρωτεύουσα της χώρας, δεν μπορώ να πω πως είναι πολύ όμορφη πόλη, παρά το ότι διαθέτει γραφικό τραμ, δενδροστοιχίες στις λεωφόρους τις χωρίς κυκλοφοριακό πρόβλημα. Φταίει το θέαμα των μπλοκ πολυκατοικιών της εποχής δεκαετίας '70 ή και παλιότερων που σε κεντρικούς δρόμους παρουσιάζουν τη φθορά του χρόνου και οι τζαμαρίες με αλουμινόχαρτο και χαρτί που προαναφέραμε. Σαφώς λιγότερες οι σύγχρονες πολυκατοικίες και ελάχιστες διαθέτουν κουρτίνες...

Στην ύπαιθρο παρατηρούσα τις

καλλιέργειες καλαμποκιού και ηλίανθου. Το καλαμποκέλαιο και το ηλιέλαιο είναι σε πρώτη ζήτηση, ενώ το ελαιόλαδο σπανίζει όντας ακριβό και απλησίαστο από το μέσο Ρουμάνο. Δεν συναντάς ελαιώνες, που στις μεσογειακές χώρες, όπως η Ελλάδα, είναι σύνηθες φαινόμενο.

Πρώτες πρωινές ώρες της επόμενης μέρας μπήκαμε στο Ιάσιο. Η πρώτη εντύπωση ήταν ότι δεν συγκρίνεται με το Βουκουρέστι. Εντοπίσαμε τη διαφορετική αρχιτεκτονική και ένα ύφος που σε προδιέθετε ευχάριστα.

Στο φως της επόμενης ψυχρής μέρας, που θύμιζε Νοέμβρη, αντικρίσαμε μια εκπληκτική πόλη με τον αέρα μιας αρχοντιάς που διαθέτει από περασμένους αιώνες ως πρώην πρωτεύουσα της ηγεμονίας της Μολδοβλαχίας, οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο των Βαλκανίων. Απετέλεσε σπουδαίο ελληνικό πνευματικό κέντρο στην περίοδο της τουρκοκρατίας και η συμβολή της στην Ελληνική Επανάσταση του 1821 υπήρξε μεγάλη. Εκεί οι εύποροι ηγεμόνες Φαναριώτες ίδρυσαν και συντηρούσαν Ακαδημία ελληνικών γραμμάτων. Είναι η 2^η σε πληθυσμό πόλη της χώρας μετά το Βουκουρέστι. Πρωτεύουσα της Ρουμανίας την περίοδο 1916-1918.

Στολίδι της πόλης πολλά κτίρια νεοκλασικά ή σύγχρονα, κάποιες φορές πρωτοποριακής αρχιτεκτονικής. Στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες είτε Τράπεζες και επιχειρήσεις, συντηρημένα, καθαρά και πολλές φορές τριγυρισμένα από παρτέρια και κήπους φροντισμένους με πράσινο και πολύ χρώμα. Δημοτικά συνεργεία βρίσκονταν καθημερινά σε οργασμό φροντί-

ζοντας την πόλη που λάμπει από χρώμα και καθαριότητα. Η αγάπη για το πράσινο εμφανής αποτελώντας στοιχείο αγωγής και πολιτισμού της πόλης.

Η κυκλοφοριακή αγωγή και η συμπεριφορά προς τον πεζό εντυπωσιάζει. Οι οδηγοί, με ευρωπαϊκή νοοτροπία, δεν τρέχουν με μεγάλη ταχύτητα, αφήνουν απόλυτη προτεραιότητα στον πεζό. Αν διαπιστώσουν πρόθεση και μόνο του πεζού να περάσει τη διάβαση, σταματούν το όχημά τους και δεν εννοούν να περάσουν, αν δεν περάσει πρώτος ο πεζός που βρίσκεται στο πεζοδρόμιο, ακόμα κι αν εκείνος επιμένει να παραχωρήσει προτεραιότητα στον οδηγό! Και τι να πει κανείς για τη φωτεινή σηματοδότηση στις διασταυρώσεις και στις διαβάσεις, όπου κάθε φανάρι, πράσινο ή κόκκινο, για οχήματα και πεζούς, ανάβει μαζί με ψηφιακό χρονόμετρο αντίστροφης μέτρησης για το χρόνο που απομένει!

Για τους ποδηλάτες έχει προβλεφτεί ποδηλατόδρομος κατά μήκος του ποταμού που διασχίζει την πόλη και αυτό αποτελεί μια αρχή για κατάρτηση και άλλων τέτοιων ζωνών στο δίκτυο της πόλης, όπου έτσι και αλλιώς δεν κινδυνεύει ο ποδηλάτης. Στην πόλη μας όλοι ξέρουμε πόσο κινδυνεύει!

Για ασφάλεια στις περισσότερες εισόδους μονοκατοικιών και πολυκατοικιών έχουν εγκατασταθεί ψηφιακές κλειδαριές αντικαθιστώντας το κλασικό κλειδί με ηλεκτρονικό. Περιπολίες αστυνομικών βλέπεις συχνά.

Το Ιάσιο διαθέτει πολλά Πανεπιστήμια και σχολές, τεχνολογίας, ιατρικής, στοματολογίας-οδοντιατρικής, φαρμακευτικής, στις οποίες φοιτούν μεγάλος αριθμός ελλήνων

φοιτητών. Αξιοσημείωτο ότι τα ενοικιαζόμενα διαμερίσματα για τους φοιτητές είναι πλήρως επιπλωμένα και εξοπλισμένα με κάθε απαραίτητο έπιπλο και οικοσκευή για μια άνετη διαμονή. Στον εξοπλισμό περιλαμβάνονται γραφείο, ψυγείο, φούρνος μικροκυμάτων, πλυντήριο ρούχων, καινούργια ή σε πολύ καλή κατάσταση, κουζίνα ηλεκτρική ή γκαζιού και αυτόνομη θέρμανση με γκάζι - η πόλη είναι δικτυωμένη με αγωγούς γκαζιού - ψηφιακή τηλεόραση, τηλεφωνο και σύνδεση wi-fi στο διαδίκτυο! Με όλες αυτές τις

παροχές, εγώ τουλάχιστο, ντρέπομαι, όταν αναλογίζομαι τι θεωρούμε στην Ελλάδα επιπλωμένο διαμέρισμα για φοιτητές ή εργαζόμενους νέους, αφού όλοι ξέρουμε πως συνήθως προσφέρουμε ένα κρεβάτι, ένα ψυγείο μικρό, όχι πάντα ένα τραπέζι πτυσσόμενο στην κουζίνα...

Με όλα όσα αναφέραμε δεν εννοούμε πως οι Ρουμάνοι είναι εύποροι και έχουν υψηλό δείκτη διαβίωσης. Αυτό ισχύει για μια μερίδα πολιτών, ενώ, όπως είναι γνωστό, τα λαϊκά στρώματα δεν μπορούν να τα καταφέρουν οικονομικά και καταφεύγουν πολλές φορές στην Ελλάδα για εργασία, όπου, ακόμα και τα χαμηλά ημερομίσθια στην εποχή της κρίσης είναι γι' αυτούς σημαντικά καθότι υψηλότερα από τα αντίστοιχα στη χώρα τους. Στα μεγάλα εμπορικά κέντρα, όπως το Palas Mall, δεν μπορεί να ψωνίσει ακριβά προϊόντα ο μέσος Ρουμάνος, ενώ οι ξένοι εκεί αφήνουν αρκετό συνάλλαγμα.

Σε ένα ζήτημα μόνο δεν έχουν ακόμα κάνει πρόοδο, δεν είδα κάδους ανακύκλωσης, ενώ ταξιδεύοντας εντόπισα βιοτεχνία ανακύκλωσης πλαστικού.

Αν σκεφτούμε όμως όλα τα παραπάνω, πόσο προοδευμένοι είναι οι κάτοικοι του Ιασίου σε σύγκριση με μας! Κι αν πάνω από το Δούναβη ζούσαν κάποτε οι Βλάχοι, ας αναλογιστούμε πόσο λάθος είναι πλέον να χαρακτηρίζεις υποτιμητικά τον άλλο ως «βλάχο» ή να παραδεχτούμε πως πολλές φορές είμαστε εμείς πια οι «βλάχοι»...!

Παναγιώτης Χαλούλος